

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion, Boico Victor

juducând în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul central, Gheorghieva Fedora și de către reprezentantul părții vătămate Gusarenco Zinaida împreună cu partea vătămată Gusarenco Alina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Ivanoglu Nicolae XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.10.2018 – 03.11.2020 (prima instanță);
2. 21.12.2020 – 26.01.2021 (instanța de apel);
3. 07.06.2021 – 02.11.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat /sediul Vulcănești/ din 03 noiembrie 2020, Ivanoglu Nicolae a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatului Ivanoglu Nicolae, a fost suspendată pe un termen de 1 an.

S-a încasat din contul inculpatului cheltuielile de judecată în sumă de 2 590 lei.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ivanoglu Nicolae, dispunând de permisul de conducere cu nr. XXXXX și care îi oferă dreptul de a conduce mijloace de transport, prevăzute de categoriile "A", "B", "C" și "H", fiind conducătorul automobilului reparat tehnic de marca „Volkswagen Passat” cu n/î XXXXX, ce se referă la sursa de pericol sport, la 17 aprilie 2018, aproximativ la orele 09:20 min, se deplasa cu el pe drum asfaltat uscat, pe str. Frunze, or. Vulcănești spre direcția centrului orașului, adică cu circulația sub formă de cerc și cu depășirea limitelor vitezei de deplasare a acestuia.

În timp ce se deplasa cu automobilul susmenționat pe str. Frunze, or.

Vulcănești, Ivanoglu Nicolae, acționând cu încălcarea cerințelor punctului 3, lit. a), b) subpct. 1), pct. 1), pct. 10), subpct. 1), pct. 26), lit. a), b), c), d), subpct. 1), pct. 45), lit. a), subpct. 1), pct. 46), lit. a), subpct. 1), pct. 47, ”Regulamentul Circulației al Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu nr. 357 din 13.05.2009, acționând cu încălcarea cerințelor art. 32 alin. (4) lit. a), b) și art. 61 din Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131-XVI din 07.06.2007, fără a micșora viteza de deplasare a automobilului condus de el, nu a ținut cont de condițiile rutiere și de situația rutieră apărută, și fără a întreprinde toate măsurile posibile pentru garantarea siguranței traficului rutier, fiind în apropierea magazinului „1001 de Mărunțișuri”, în lipsa a altor mijloace de transport sau obstacole, cât și dispunând de posibilitatea tehnică de a frâna de urgență, fiind la o distanță de 19,4 m. de la locul tamponării la momentul apariției pericolului pentru circulație, nu a întreprins măsuri posibile pentru a micșora viteza până la oprirea mijlocului de transport condus de el, a continuat deplasarea în direcția aleasă, în urma cărui fapt, manifestând imprudență criminală, neisprăvindu-se cu conducerea automobilului sus menționat, a produs tamponarea asupra pietonului minor XXXXX, care traversa str. Frunze, or. Vulcănești, sub unghi drept de la stânga la dreapta, prin ce i-a cauzat leziuni corporale, din cauza cărora ea a fost internată în instituție medicală pentru a-i fi acordat primul ajutor medical.

În baza expertizei medico – legale cu nr. 201811D0086 din 20.04.2018, efectuată în privința pietonului minor XXXXX, născută la XXXXX, au fost depistate leziuni corporale, apărute în urma acțiunii cu un obiect contondent dur, posibil la timpul indicat și în circumstanțele descrise mai sus, caracteristice în rezultatul accidentului de circulație rutieră, fiind calificate ca leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

În baza rezultatului procedurii de testare în privința conducătorului Ivanoglu Nicolae, efectuată cu utilizarea alco – testerului de model ”Drager 6810 RO” la 17.04.2018, ora 19:20, s-a constatat că concentrația de vapori a alcoolului în aerul expirat la el, a constituit 0.00 mg/l.

Astfel, acțiunile lui Ivanoglu Nicolae au fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi „Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Dandeu Veaceslav în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ivanoglu Nicolae să fie achitat, invocând că, în sentință nu se regăsește răspunsul dacă fapta săvârșită conține elementele infracțiunii, prima instanța în sentință nu a descris și nu a apreciat probele inclusiv din punct de vedere al concludenței și admisibilității fiecărei probe, declarațiile martorului Dascal A. confirmă declarațiile inculpatului privind existența

unui alt mijloc de transport după care a fugit partea vătămată, prima instanță nici nu a apreciat aceste declarații și nici nu le-a respins, prima instanță în mod selectiv a reflectat doar o parte a dispozițiilor normelor legislației în vigoare, fără a indica toate datele și normele legale; învinuirea înaintată lui Ivanoglu Nicolae este neclară, cu formulări generale, fără să-i fie înscrinate careva încălcări concrete ale Regulamentului circulației rutiere, prima instanță a constatat că Ivanoglu se deplasa depășind limita de viteză a circulației rutieră, însă nici o probă nu confirmă asemenea învinuire, dimpotrivă, procesul – verbal de cercetare la fața locului demonstrează care a fost viteza admisibilă de circulație pe acest sector, viteză respectată de Ivanoglu N.; pietonul a ieșit pe partea carosabilă într-un loc nepotrivit, unde nu este marcajul trecere pentru pietoni, partea vătămată a creat direct a încălcat regulile circulației rutiere și a provocat accidentul; în instanță nu s-a demonstrat că anume pe acel interval de sector, conducătorul Ivanoglu N., în lipsa trecerii pentru pietoni, trebuia să prevadă posibilitatea ieșirii pietonului pe partea carosabilă; conform art. 20 Cod penal: Fapta săvârșită fără vinovăție(cazul fortuit) – „Fapta se consideră săvârșită fără vinovăție dacă persoana care a comis-o nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă”; prima instanță a făcut concluzia că, Ivanoglu N. a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, însă indică calificarea în baza indiciilor sale și că Ivanoglu N. a încălcat regulile de exploatare a mijloacelor de transport; învinuirea emisă în privința lui Ivanoglu N. nu corespunde prevederilor art. 281 – 282 Cod de procedură penală; acuzarea nu a răspuns la întrebările: dacă partea vătămată a încălcat sau nu Regulamentul circulației rutiere, în ce mod conducătorul Ivanoglu N. a dispus de suficient timp pe frânare urgentă, dacă au influențat cele admise de partea vătămată asupra situației rutiere, dacă ar putea un alt conducător în aceste circumstanțe concrete să prevadă și să întreprindă toate măsurile necesare pentru a evita accidentul rutier.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 ianuarie 2021, s-a admis apelul, s-a casat sentința, s-a emis o nouă hotărâre prin care Ivanoglu Nicolae, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a fost achitat, or, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, inculpatul Ivanoglu Nicolae, este învinuit în aceea că el pe 17 aprilie 2018, aproximativ la orele 09:20, dispunând de permis de conducere cu nr. XXXXX și care îi oferă dreptul de a conduce mijloace de transport, prevăzute de categoriile „A”, „B”, „C” și „H”, fiind conducătorul automobilului reparat tehnic de marca „Volkswagen Passat” cu n/î XXXXX, ce se referă la sursa de pericol sport, pe 17 aprilie 2018, aproximativ la ora 09:20, se deplasa cu el pe drum asfaltat uscat, amplasat pe str. Funze, or. Vulcănești în direcția spre centrul orașului, adică cu circulația sub formă de cerc, și cu depășirea limitelor de deplasare a acestuia.

În timp ce se deplasa cu automobilul susmenționat pe str. Frunze, or. Vulcănești, Ivanoglu Nicolae, acționând cu încălcarea cerințelor punctului 3, lit. a), b) subpct. 1), pct. 1), pct. 10), subpct. 1), pct. 26), lit. a), b), c), d), subpct. 1), pct. 45), lit. a), subpct. 1), pct. 46), lit. a), subpct. 1), pct. 47, ”Regulamentul Circulației al Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu nr. 357 din 13.05.2009, acționând cu încălcarea cerințelor art. 32 alin. (4) lit. a), b) și art. 61 din Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131-XVI din 07.06.2007, fără a micșora viteza de deplasare a automobilului condus de el, nu a ținut cont de condițiile rutiere și de situația rutieră apărută, și fără a întreprinde toate măsurile posibile pentru garantarea siguranței traficului rutier, fiind în apropierea magazinului „1001 de Mărunțișuri”, în lipsa a altor mijloace de transport sau obstacole, cât și dispunând de posibilitatea tehnică de a frâna de urgență, fiind la o distanță de 19,4 m. de la locul tamponării la momentul apariției pericolului pentru circulație, nu a întreprins măsuri posibile pentru a micșora viteza până la oprirea mijlocului de transport condus de el, a continuat deplasarea în direcția aleasă, în urma cărui fapt, manifestând imprudență criminală, neisprăvindu-se cu conducerea automobilului sus menționat, a produs tamponarea asupra pietonului minor XXXXX, care traversa str. Frunze, or. Vulcănești, sub unghi drept de la stânga la dreapta, prin ce i-a cauzat leziuni corporale, din cauza cărora ea a fost internată în instituție medicală pentru a-i fi acordat primul ajutor medical.

În baza expertizei medico – legale cu nr. 201811D0086 din 20.04.2018, efectuată în privința pietonului minor XXXXX, născută la XXXXX, au fost depistate leziuni corporale, apărute în urma acțiunii cu un obiect contondent dur, posibil la timpul indicat și în circumstanțele descrise mai sus, caracteristice în rezultatul accidentului de circulație rutieră, fiind calificate ca leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

În baza rezultatului procedurii de testare în privința conducătorului Ivanoglu Nicolae, efectuată cu utilizarea alco – testerului de model ”Drager 6810 RO” la 17.04.2018, ora 19:20, s-a constatat că concentrația de vapori a alcoolului în aerul expirat la el, a constituit 0.00 mg/l.

Astfel, acțiunile lui Ivanoglu Nicolae au fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi „Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății”.

În continuare, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere eronată probelor administrate și prezentate de către părți și eronat a ajuns la concluzia referitor la vinovăția inculpatului Ivanoglu Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel apreciind probele administrate pe prezenta cauză din punct de vedere al concludenței și veridicității, a menționat că ele nu pot certifica vinovăția

inculpatului Ivanoglu N. la infracțiunea săvârșită.

Instanța de apel a considerat că învinuirea procurorului este abstractă, deoarece referindu-se la Regulamentul circulației rutiere, nu reflectă elementele obligatorii conform componenței infracțiunii, cum și nu reflectă formulări și concluzii, care nu au fost confirmate prin careva probe, la fel nu s-a constatat existența evenimentului infracțiunii sub formă de admitere a unor încălcări din Regulamentul circulației rutiere și de exploatare a mijloacelor de transport, care răspund tuturor criteriilor obligatorii ale elementelor laturii obiective a faptei încriminate.

Mai mult, instanța de apel a considerat neîntemeiată referirea procurorului la încălcarea de către inculpatul Ivanoglu Nicolae a art. 10 pct. 1) lit. a) și b) Regulamentul circulației rutiere, deoarece procurorul nu a prezentat probele, că inculpatul este inapt după indicații psiho-fiziologice și medicale, nu cunoaște ori nu a îndeplinit cerințele Regulamentului de circulație rutieră, sau nu are deprinderi de conducere sigură și nepericuloasă a mijlocului de transport, totodată având experiență de a conduce mijloace de transport mai mult de 40 de ani.

Instanța de apel a constatat că partea vătămată minoră traversa partea carosabilă a drumului într-un loc interzis, aflându-se pe bordură cu scop de a trece carosabilul nu s-a încredințat în mod convenit de siguranța traversării drumului, în lipsa mijloacelor de transport, totodată, nu a fost combătută versiunea înaintată de Ivanoglu Nicolae privind existența pe acostamentul drumului a automobilului, care a efectuat manevra sub formă de ieșire de pe acostament din cauza gabaritelor sale mari, și din care cauză nu a văzut fetele minore, care ne încredințându-se în lipsa transportului au ieșit pe carosabil și Ivanoglu Nicolae nu a avut posibilitatea tehnică de a frâna, fapt ce se confirmă prin concluziile expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-2306 din 07.06.2018.

Conform concluziilor expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-3109 din 11.07.2018(v.I, f.d. 140 – 142), rezultă că viteza de deplasare a automobilului de marca „Volkswagen Passat” cu n/î XXXXX, până la momentul accidentului de circulație rutieră era de 21.2 m, astfel instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate concluziile părții acuzării și instanței de judecată, precum că inculpatul Ivanoglu Nicolae a depășit limitele vitezei de deplasare a automobilului condus de el.

În acest sens, instanța de apel a conchis că, probele administrate la cauză, nu pot fi apreciate ca suficiente pentru emiterea unei sentințe de acuzare.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

4.1 Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul central, Gheorghieva Fedora, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței, invocând:

- decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată;
- probele prezentate de partea acuzării permit de a face concluzii privind vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod

penal;

- cumulul de probe sunt consecutive, nu conțin careva contradicții semnificative se completează reciproc și confirmă faptul că anume de inacțiunile lui Ivanoglu Nicolae, părții vătămate au fost cauzate vătămări corporale și prejudiciu material;

- poziția inculpatului nu poate fi luată în considerare, este declarativă, urmând a fi apreciată ca o modalitate de apărare împotriva acuzației.

4.2 Reprezentantul părții vătămate Gusarenco Z împreună cu partea vătămată minoră, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței, invocând argumente similare cu cele indicate de procuror în recursul său (pct. 4.1 din prezenta decizie).

5. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Dandeu Veaceslav în numele inculpatului, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile înaintate, indicând că recursurile declarate de procuror și partea vătămată sunt identice, sunt formale și neîntemeiate juridic, nu se face referire la careva temeiuri concrete de casare a hotărârii, recursurile sunt nemotivate, or, instanța de apel a examinat și verificat toate probele invocate de părți, astfel, urmează a fi declarate neîntemeiate și inadmisibile.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile din art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii,

dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (2), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurenții indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, sub aspectul că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Din conținutul recursurilor ordinare declarate se reține, că recurenții critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că: „.....colegiul menționează, că probele care sunt pe cauză nu pot fi apreciate ca suficiente pentru emiterea unei sentințe de acuzare....”

Deși instanța de apel își fundamentează soluția indicând direct la probele din cauză, în ședința de judecată, conform procesului – verbal al ședinței de judecată din 26.01.2021(v. II, f.d. 76 – 78), instanța de apel nu a examinat probele din cauza penală cercetate de prima instanță(v. II, f.d. 9 – 19), și nu le-a consemnat în procesul – verbal al ședinței(v. II, f.d. 76 – 78), astfel, Colegiul penal lărgit, conchide că instanța de apel în pofida prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală: „Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal”, și-a întemeiat concluziile pe probele cercetate de prima instanță(v. II, f.d. 9 – 19) fără ca să fie verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul – verbal(v. II,

f.d. 76 – 78), ce nu poate fi acceptat.

În concluzie, încălcarea prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, de către instanța de apel duce la casarea totală a deciziei atacate cu dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță de apel.

7. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. Pentru aceste motive, în baza prevederilor art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul central, Gheorghieva Fedora și de către reprezentantul părții vătămate Gusarenco Zinaida împreună cu partea vătămată Gusarenco Alina, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Ivanoglu Nicolae XXXXX**, cu dispunerea rejudecării de către Curtea de Apel Comrat în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **02 decembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion

Boico Victor